

RELATIO LATINA SOLENNISSIMI INGRESSVS,

In Urbem Metropolitanam Cracoviensem, &
Arcem Magnificentissimam, cum summo
plausu & pompa.

SERENISSIMI & INVICTISSIMI
REGIS POLONIÆ &c.
DVCIS HEREDITARII

ELECTORIS^{ac} SAXONIÆ &c.

Peraeti die 12. Septembris

^{ac}
RELATIO ACTVS CORONATIONIS.

P Rout semper à Supremo Iove principium cuiusvis rei interest
facere, ita etiam *Serenissimus Rex* ab Octava adhuc præsentis,
nempe à die Solennis Festiuitatis Natalis B. V. MARIÆ post
Confessionem Sacramentalem, in Templo SS. Petri & Pauli, Pa-
trum Soc: IESU, ad hunc Actum Coronationis se destinando, ordi-
ebatur à Laudibus DEI, & eademmet hebdomada tres dies jeju-
navit, ob præparationem tam Magnæ suscipiendæ Coronæ. In-
primis igitur quoad ingressum spectat, sciendum est; pridie illius
mandatum Region, ad Castra sua ordinatum fuisse, vt essent para-
tissimum ad inducendum luce crastina Regem Serenissimū præmo-
nendo cunctas legiones & assistentias de omni modestia & euitati-
one occasionis ad excitandum aliquem tumultum. Die igitur Io-
vis mane post auditum lacrum inter nonam & decimam horam,
egressus est *Serenissimus Rex*, cum omni sua aula, ad Villam voca-
tam Promnik. (& prandebat illuc) ibi inuenit iam suum exercitum
cum salutatione reddentem Majestati Regiæ honorem debitum.

A

Milita;

Militarem. Conueniebant interea varia agmina, pedestrium & Equestrium hominum in suburbia & campos Villæ dictæ Promnik, nempe pedestres Militiæ in Hungarico vestitu. Polonaq; vexilla Loricatorum & Hastatorum pulcherrime adornata. Quos S. R. Majestas spectans, recipiebat honores & salutationes submissimas cum sua satisfactione Regia, interdum expectabant omnes, donec alij sensim in idem gremium conuenissent, scilicet ordo Equestris Inclitissimæ Nobilitatis, Officiales vtriusq; gentis, & Senatores vtriusq; classis &c. Steterunt postea dispositè pedestris Militia Regalis in rubro Vestitu nouo duplici ordine à Villa Promnik, vsq; per Urbem ad ipsam Arcem per medium relicta via propter ingressum. A tergo verò illorum aliquot 10. Vexilla, itidem per totam Urbem disposita stabant, bracteatorum in Ferreis manicis & casibus pro securitate & bono Ordine Ingressus hujus, optimis omnes insidentes equis Castaneofuscis. Civitas etiam in armis omnis ordinate expressa cum Vexillis pro salutatione Serenissimi & redditione suæ subditæ humilitatis, vt potè contubernia omnia. His Vestigijs more militari equitans caterua Mercatorum extraneorum venit in cultissimo habitu, quorum Vexilla duo vnum cum Musica Tibicinum, alterum cum Fayfris. Item Polonorum Mercantium equitatus, instar leuioris armaturæ Militum conuolarunt, qui inducto Rege Serenissimo steterunt Ordine expectantes redeuntem. Vexilla postea Hungariæ Militiæ sex nonnullorum Magnatum Regni in nouo Vestitu varij coloris incedebant. Item Gregarij Milites Regij in rubro amictu vittis circumdecorato fuerunt Vexilla decem cum gladijs euaginati in manu. Officialistæ ante eos cultissime ornati equis pulcherrimis, armis subjugijsq; argenteis lapide pretioso contextis enitebant, aliqui Officiales Galeas habuerunt sub Pennis: Raytaria item de super pallio Vestita minati coloris Fimbriato Vitta argentea, sub pennis albis vniformibus Tympana illis argento fusa deaurata sub stemmatibus aureis Regalibus, quam Raytariam vocant aulicam Guardyam. Tibicines 24. cum argenteis Tubis & stemmatibus Regalibus deauratis in vestitu minati coloris & cyanei, sub galeis pennatibus. Post hos ducebantur equi ad apparentiam ornatu splendidissimo nitentes, variorum colorum cum instratis Ephippijs auro segmentatis, tegumenta in illis holosericea coccinea Filo aureo Argenteoq;

largissi-

largissime prætexta, stemmate insignita Regali. Subjugia ad luxum
 solo decora auro, eleganti artificio, elaborata, in iisdem splendē-
 scebant equis, quorum numerabantur 40. Item Muli 40. sub tegmi-
 ne aurato prædiuite, circumcirca vittis argenteis decorato, sub stem-
 matibus itidem Regalibus ac Verticibus cristatis, prima varij coloris
 in collis campanullæ ligamine sericeo apud omnes vniformiter ap-
 pensæ, jucundè personantes, ducebantur partim à Turcicis, partim
 ab aliarum nationum hominibus, Vestitis apparentissime indumen-
 to flauæ coloris in illis arcæ vehebantur completæ auro & argento,
 ac pretiosis thesauris Regalibus. Item duo Muli ferentes Lēdicam,
 nempe currum Regalem prædiuitem auro, qui ducebant illos, vestiti
 sunt pretiosiori amictu, quàm illi. Circa Lēdicam Cursores præci-
 pitabant, coccineo panno, pulchre operti. Insequebantur item Car-
 penta aulica 20 inter quæ Illustri ac Excellenti Dñi. D. Court Rey-
 niche S. R. Imperij Comitissæ de Calemberg, S. R. Maiestatis Polon-
 Coronati nouiter Hæreditarij Ducis Saxonie Camerarij &c. Vecta
 6. equis, Injugata ditissimè. Penes quodlibet Carpentum in diuerso
 colore militaris assistentia, nempe in viridi flauo rubroq; fimbriatis
 Vestibus Vitta argentea. Quidam more Turcico vestiti, quidam
 more Hungarico procedebant. Cursores circa illa luculenter orna-
 ti in pileis pennantibus. Præterea Carpenta 5. Ablegati Magni à Cæ-
 sare Christianorum Principis Imperij Episcopi Passauiensis vehe-
 bantur, propè illa milites in liberis ex panno Caryophyllacei coloris,
 Vitta mixtum holosericea argenteaq; adornatis. Ex his vnum Car-
 pentum pulcherrimum, equi, Murini coloris, trahebant. Demum
 Carpenta 12. splendidissima Regalia in assistentia militiæ variæ, vl-
 timum præsertim Carpentum, intus & extra, aureo filo locupletis-
 simè contextum octo equis vehebatur, in iugis deaurato argenteis
 trahebant, iuba & Capite Cristato enitentes coloris nitido Lupini
 cum stemmatibus Regalibus. Circa hocce Carpentum procedebat
 varia militaris assistentia in Hungarico Turcicoq; Vestitu sub pennis
 albis decorati de sub Libertijs. Tandem ducebantur equi octo
 sonipedes elegantissimi instar Bucefalorum cum pretiosissimis ope-
 rimentis holosericeis auro contextis, cætero ornamento locupletis-
 simi Regali stemmate insigniti præsertim ultimo progrediens, fu-
 sci coloris iuba superbiens cristaq; nitens appensa quasi lateri vexit-

frameam fastuosissime lapide pretioso contextam, Ehippium in illa nimis pretiosum & elegantissimum, reliqua ornamenta nempe fræna &c. adamantibus mixtim cum raris pretiosis lapidibus ad luxum impinguata. Item Vexilla Raytarorum in suo novo decoro vestitu, post equos procedebant. In suburbio in Templo S. Floriani Alma Vniuersitas Academiæ, per Illustr: & Rndum D. Rectorem suum condignè Serenissimum Regem salutauit, illucq; pro tunc ad osculum Manus Regiæ admissa, recepto pro salutatione responso ore Illustr: Vice Cancellarij Regni. Cum autem approximaretur Serenissimus Rex Vrbi, ante portam Urbis Prænobilis ac Spectabilis Magistratus Cracouiensis per D. Præsidentem, protunc Dominum Stanislaum Łopacki Ph: & Medic: Doci: cum præsentatione Clauium Urbis humillime salutatus est stylo Oratorio elegantissimo, huic ore Illustr: Vice Cancellarij Regni responsum debite est, & admissi sunt ad osculum manus Regis Prænobiles uero Dñi Consules Cracouienses suo ordine acceptum Baldachinum ex Materia sericea aurea splendidissimum portarunt super Regem Serenissimum per Urbem vsq; ad Arcem, ubi in foro ipso duæ Triumphales Portæ, ad stuporem erectæ cum raris inscriptionibus & eximijs elogijs auro argentoq; exar. tæ fuere, in quarum vna effigies Regalis ad vivum expressa stabat, in altera parte noviter Coronatus Serenissimus Rex Bucefalum artificioso expressum cum Clava Regia Loricatus Potentissimus Monarcha infederat. Tempore ingressus in Urbem ex tormentis salutatus est tribus vicibus iteratis. Propter securitatē autem Regiæ Maiestatis antecedeabant Vexilla Raytarorum. Post terga Serenissimi Regis procedebant lento gradu aliæ militiæ, ipse delectus virorum Polonici & Germanici exercitus, nempe Loricati Magnatum Regni gradiebantur dispositè, tanquam paratissimi ad aciem: Vexillatillorum sex vnum Regale Loricatum cum signis rubro flaucoq; igneis, Cataphractorum. Item Vexilla 3. atq; vnum Regale equis præparamento bellico munitissimi viri, Tribuni illorum & cæteri Officiales pileis cristanis differebant, Vniuersi verò ex ferro fufis Thoracibus splendebant. Item Vexilla districuum recenter, à Serenissimo Rege extructa. Cateræ item Nobilitatis, Palatinatus Posnaniensis, Cracouiensis, Sendomiriensis, & uariorum aliorum Palatinatum splendide decorarunt ingressum Serenissimi Regis,

Post

Post hos omnes Illustr: Senatores; Officiales, vtriusq; gentis comitabantur Serenissimum Regem Illustr. Episcopi, Prælati, Abbates &c. Illustr Marschalcus aulae Regni scipionem pretiosissimum semper antetulerat Serenissimo Regi; Serenissimus ipse Rex, pretiosissima desuper Veste auro puro contexta, vere Regali indumento Vestitus adamantibus ad luxum fimbriato, quod subductum fuit, pellibus enustellarum albarum. Inferior autem vestis globis adamantibus magnis ponderosissima, præcinctus Serenissimus, super omnes vestes baltheo appretiato densis adamantibus, frameam Polonam lateri suo adamantibus itidem fastuosissime adornatam accinxit, galea in vertice eius, fibulis adamantibus nexa, fascia itidem Adamantina circum cum penna rubra. Uno verbo ornatus hic potest aestimari quantitate aliquot millionum Imperialium, præter equum intesum, frans & cæteris cum equo ornamentis adamantibus, superbè & Magnificentissimè decorem, qui fuit nitidissimo flauus, pulcherrimus & tractabilis, lento gressu sub Serenissimo Rege pedibus desuper quasi saltu ferebatur, adeo exercitatus vt similior in tota Europa inueniri cum difficultate posset; Comitantia Senatorum & Officialium aliorumq; procerum & magnatum Regni ante ipsum Baldachinum in pretioso & elegantissimo ornatu procedebat. Proxime autem Seren: Regis extra Baldachinum Celsissimus Legatus Magnus ab Augustissimo Cæsare Christianorum Princeps Imperij Episcopus Passaviensis, Illustr: ac Excelent: Comes Oberwek, Legatus Magn: Serenissimi Electoris Brandenburgici. Illustr: & Excel: D. Court Reiniche de Calemberg. S. R. Imperij Comes Camerarius S. R. M. ac Illustr. & Rndmus Episcopus Cuiaviensis, & Pomeraniae destinatus ex Consilio Senatorio ad Coronationem Regis Serenissimi. Alij autem A legati extranei in Gremio Senatorum antecederant Seren. Regem. Paululum remotius à tergo Seren. rubro-vestitu Vittis argenteis fimbriato ornatæ equis albo canoq; pomatis insidentes ibant Guardia Regales, Aulicæ Leyb Guardia. Item delecta virorum in ornatu quasi Raytarya, Arahibuzye. Item 24. Militum Vocatorum Karac. Cum iam aduenisset Seren: Rex ad Portam Arceis, Illustr. & Excell. Dñus Franciscus Comes in Zywiec & Pieskowa Skála Wielopolski Generalis Minoris Poloniae, Capitaneus Cracoviensis, iuxta consuetudinem salutauit Regiam Maiestatem, condigno

sermo.

sermone, præsentando Claves aureas portarum. Pro qua retulit affabile responsum ore Illustr. Dñi Vice Cancellarij Regni. In Arce autem & in Templo ipso salutauit Regem Seren: Celsissimus Princeps Episc: Crac: iuxta morem cum Peraug: Capitulo huius Cathedralis ore Illustr. & Rñdmi Decani Cracouiensis & sic post has Ceremonias & gratiarum actiones Maieſtati Diuinæ redditas introductus est ad Arcem cum vniuersali omnium applausu Viuat Viuat personante. Ex tormentis de nouo bellicis salutatus est. In crastino die 13. currentis Mensis absolvebantur Solennes Exequiæ in eodem Templo Cathedrali penes Mauzoleum Piæ memoriæ Seren: olim Regis Ioannis III. pietatis ergo sumptu Seren. Regis recenter coronati expositum, vbi præſens adfuit ipse Serenissimus Rex in frequentia Illustr: Senatorum & Officialium Regni; Sacrum Votivum pro defuncto legit Illustris: Episcopus Samogitiæ & Funebralem sermonem Perill: Rñdms Dñus Kurdwánowski Notarius Regni, Canonicus Crac: Insignia Regni iuxta consuetudinem sub Mauzoleum proieciabantur. Et sic omnes ad hunc Actum absolutæ sunt Ceremoniæ. Serenissimus etiam ipse Neoelectus funeri adfuit in lugubri Vestitu. Die 14. Audiuit Sacrum in Templo Arcis & eodem die ieiunium obseruabat, propter præparandum se ad recipienda sceptrum ac Insignia Regalia. Post prandium autem hora 2da deductus est Serenissimus Rex secundum consuetudinem in locum rupis, vulgo vocatum S. Stanislai, Patrum Ordinis S. Pauli primi Eremitæ processionaliter à Clero, cum assistentia Illustr. tam Senatorij quam Equestri Ordinis vbi Gvardyæ variæ circum duo Millia præter hos qui Ordinibus ab ipsa Arce vsq; ad Templum Rupis dispositi fuerunt, inueniebantur. Illuc in occursum, venit, Vrbs Casimiria, & Seren: salutauit per Dñum Groszkievicium Contulem Casimiriensem, deinde progredienti Serenis: occurrerunt R.R. PP. Augustiani quorū R. P. Prior salutauit Regiam Maieſtatem, Italico idiomate vnde magnopere Serenissimus fuit satisfactus. His statim respondit Nomine Regio, Illustr. Vice Cancellarius Regni, Postea lentissimo passu cum frequentia Senatorum in Cæmeterium R.R. Patrum Eremitarum Ord. S. Pauli ingressus, & ibi honorificentissime salutatus fuerat, ore, Rñdi P. Prouic: supradictorum Patrum, vbi etiam Nomine Serenis: digne itidem Illustr. Vice Cancellarius Regni respondit. Tandem factis aliquot passibus pro-

pius Templi adivit Portam Triumphalem, quæ elegantissime ante Templum erecta fuit, in plausū Regi Sereni: per Rēdos PP. eiusdem loci cum inscriptionibus, ubi ex parte Orientali ad ingressum Ecclesiæ Porta erat duobus altioribus sustentata Columnis, Inter quas mediam inter capedinem supra ipsummet ingressum occupabat schemma seu potius effigies Sereniss. aurea, ex adamantibus & lapidibus preciosis redimita Corona, quam ex vna parte Fides, ex altera Ecclesia infra succolantibus Genijs manutenebant, Desuper inter eminentiores Palmas Laurosque impendebat Imago S. Michaelis Archangeli quasi protegentis ac defendentis Regem cum inscriptione,

Protegam eum quoniam cognovit Nomen meum. Psal. 90.

A Columnis ex utroque latere pendebant 2. Imagines 7. v. 8vo. Cubitorum altæ, latæ vero ad sex, quarum vna à Parte dextra, representabat S. Paulum e Cælo currum Triumphalem submittentem, Palmis Triumphalibus onustum, qui à duobus Leonibus trahebatur. Inscriptio erat:

Aurea Sarmaticis redeunt iam Sacula Regnis.

A Parte sinistra altera Imago monstrabat S. Stanislaum, pariter e Cælo demissum, currum itidem Triumphalem. 4. Aquilis tractum, offerentem, laureisque onustum Coronis, cum Lemmate.

Surgit in AUGUSTO Pietas rediitque SECUNDO.

Ad frontem utriusque Imaginis stabant duæ Pyramidales Columnæ, quarum vni tres Genij affigebant Clypeum duobus ensibus transversim compositis (vti Gentilitio insigni Serenissimi) ornatum, quos laurus vndique ambiebat in Cuspide autem Pyramidali superstans Genius explicabat Epigraphæ.

In Fulcrum Pacis.

Alteri vero affigebatur Clypeus cum iisdem Ensibus Medio Regali, Sceptro distinctis, & simul cum illo Corona aurea victis. Insistens vero Pyramidi Genius Inscriptionem tenebat.

In Praesidium Libertatis.

Inferius ex utraque parte stantes duodecim Scenice adornati pueri Triumphali Carmine quædam excipiebant Regem, accomodâ salutatione, cuncta secunda secundo exoptantes.

Postea intrauit Templum Serenissimus in quo flexis genibus laudeque DEI deuotissime annuntiata ad sepulchrum S. Stanislai diuertit

tit ibi quoq; humi prostratus Diuinam implorabat Maiestatem. Vesperas tunc in Harmonia Musicantium canebat Illustr: Episcopus Samogitiæ. Quibus finitis retroversus est ad Arcem pedester cum ædificatione totius spectantis Populi Carpentum autem dictum vehebatur Otto equis splendidissime iniugatis, coloris nitido Lupini in assistentia variaz militiæ.

In crastino die Dñico hoc est 15. Præteriti Mensis post Confessionē Sacramentalem & Submissionem redditam Majestati Divinæ in Templo Cathedrali obligavit seipsum publicè Serenissimus Rex. Qui sicuti omnia sua studia cōvertit ad promovendum bonum Regni & Reipubl, ita etiam exercitum suum satis decorum ex visceribus Principatus sui eductum in obsequium Reipubl: obtulit solenniter ac juravit iterato & subscripsit Pacta cōuenta. Tandē Ceremoniam Coronationis solitam juxta Pontificale in præsentia Ordinum & Statuum Regni, cum omni solennitate usitata Illustrissimus Episcopus Cujaviensis & Pomeraniæ, in assistentia aliorum Illustrissimorum Episcoporum, pontificaliter ornatorum: Nempè in assistentia Celsissimi Principis Episcopi Cracoviensis, Illustrissimi Episcopi Præmyśliensis, Cæcellarij Magni Regni, Illustrissimi Episcopi Samogitiæ. Illustr: Suffraganei Varminensis multorumq; Illustrissimorum & Reverendissimorum Referendiariorum utriusq; Gentis inhoavit. Cui Ceremoniæ adfuit Serenissimus Rex in apparatu Ducali hoc est in paludamento tetro violacei coloris, holosericeo, aureis argenteisq; mixtim insperso floribus, Mustellis subducto Albis, per quas spatiatim Caudulæ Zebelinæ enitebant. infra paludamentum pretiosissima nimis & raro visâ bractea, alias thorace bracteato adornatus, adamantibus, Carbunculis, Smaragdis, respendente. Ad latus autem pro more Ducali, gladium, varijs etiam pretiosis lapidibus, artificio speciali instructum deportabat. In tali igitur apparatu, cum venerit ante magnum Altare Cathedrale inflexit Genua, ibiq; deposito ornatu Ducali, per manus Illustrissimi Episcopi Cujaviensis, unctus post lectas juxta Pontificale Litanias, parumper post Altari sumpto recessu ad solitam Capellam Regiam transornatus est in Vestes more Episcopali, & ita est indutus Regalibus hoc est Casula ex Materia auto texta quàm cinxerunt Fimbriæ holoserici purpurei vittis argenteis circumornatæ, ex cujus Casule medio

medio. pendebat Artificioſa Aquila, præſuperbe gemmis & adamantibus varijsq; lapidibus contexta, cum inſignijs Reipubl: venit itaq; in hoc ornatu, ante Altare magnum, præcedentibus, ſc. Illuſtriſſimo Mareſchalco Aulae Regni, cum ſcipione pretioſo, Perilluſtribus & Magnificis Vexilliferis viriſq; gentis Vexilla manutinentibus, Primus Vexillum rubrum, alter cyaneum geſtabat. Perilluſtris, Gladifer Regni cum evaginato Mucrone. Illuſtr: Palatinus Cracoviienſis, Regale Diadema portabat, Illuſtr: Palatinus Łecicienſis, Generalis Majoris Poloniæ, cum Pomo Regali, Illuſtris: Caſtellanus Vilnenſis Campiductor M. D. L. cum ſceptro Regio acceſſerunt illuc, qui bus depoſitis in manus Illuſtriſſimi Episcopi Cuiaviienſis & Pomeraniæ ex Senatus Conſilio ad hunc Actum Solennem assignati, paululum recesserunt. Quibus inſignijs dictus Illuſtr: Episcopus Cuiaviienſis honorificentiffimè receptis, illiſq; Altari impositis ſacrum incepit. Aſſiſtebant illi in Caſulis Prælati Celiſſimi Capituli Cracov:, ad cuius initium, ſecundum Pontificale eadē inſignia collata fuere Noviter Electo. (ubi ante omnia recepto ex manibus Illuſtr: Episcopi Cuiaviienſis gladio, decertabat in documētum, quod ſemper paratus certare pro fide Catholica.) Applaudebant illi omnes Universaliter Proceres & Magnates Regni cum aggratulationibus, vivat, viuat, proclamando. Ex tormentis pluribus, tam in arce, quàm in circuitu Urbis repetita ter vice ſalutatus eſt Sereniſſimus, Triumpho etiam varij abſoluti. Perſonabant cum plauſu variæ Inventionis Muſicæ. Tandem Rex Sereniſſimus recessit in Thronum Regalem in quo ſolium ſtabat Magnificentiffimum ex puro argento artefactum, cum inſignijs aureis tam Regni quàm M. D. L. quàm etiam Sereniſſimi Noviter Coronati. Sedens igitur in ſolio attentiffime & devotiſſime audivit Sacrum, & cum ſequeretur inſtās offertorij, acceſſerunt ad ſolium Illuſtr: Episcopi Præmyſlienſis & Samogitiæ, invitantes ad recipiendam Sphæram pomi aurei, quàm antequam recepiffet, obtulit Maſſam auri, hanc tandem recepta, ad Thronum Regalē anteeuntibus Senatoribꝝ tam Eccleſiaſticis, quàm Sæcularibus retrovertit, & continuavit auditionem Sacri, uſq; ad Communionem Sanctam, cujus recipiendæ cum tempus venerit, denuntiaverunt Illuſtriſ: diſci Episcopi S. R. M. qui ſtatim cum Summa Re.

ma Reverentia & devotione ad altare accessit, post susceptumq; honorificè Sacramentum, in solium reversus, ubi ad finem exaudito sacro atq; suscepta Episcopali benedictione, progressus est in eodem apparatu Regali, ad Palatium sursum, præcedentibus Perillustribus Supradictis Signiferis. Illustris: Episcopo Cuiavienſi post depositum suum apparatus Episcopalem, & in Numerosissima Illustrissimorū Senatorum Procerum Regni circumcirca comitantia incedebat, & antequam ex Templo exiret Serenissimus, jecit Thesaurarius Aulæ Regni inter adstantem populum, pro consuetudine pecunias, in quarum una parte, effigies Serenissimi Regis, in altera Sceptrum cum gladio fuit expressum, apposito Lemmate. Reget & defendet. Progrediens itaq; Rex Serenissimus venit ad suum ordinarium Palatium, inibi deposito suo Regali apparatu, in cōmunem transornatus vestitum, divertit ad amplum hyppocaustum, ubi Sollemnissime Celsissimum Principem S. R. Imperij Episcopum Passaviensē Ablegatum Augustiss: Imperatoris ad hunc Actum Deputatum, etiam Illustrissimum Dñum Hovemberg Ablegatum itidem Principis Electoris Brandenburgici, ad Regalem suam invocavit mensam; à parte autem Manus dextræ, sedebat Celsissimus Dux Episcopus Cracov: Illustris: Rñdorum Dñi Referendarij Regni. ab altera parte Illustrissimi Senatores & Officiales tam Regni, quàm M. D. L. Ministri vero quorum de Officio concernebat suas ad Mensam absolvebant functiones.

Quo ad Solennitatē Cōvivij, multa forent scribēda, tamen innuere satis, quòd fuit Magnum Convivium cum omni sufficientia optimorum ferculorum, & Sumptuosissimè ex Saccaris Pyramidarū erectarum. Potus ac liquores varij quàm præstantissimi fuerunt. Splendorem, Magnificentiam, impossibile sufficienter exprimere quæ omnia absolvebatur in Musica elegantissima. In Conclusione Prandij ad vesperascente Cælo dabantur Panes Martij ubi faces ex cera alba 40. accensæ Vices gerebant solis, prædiuites cum insignijs Sanctissimi Papæ. Augustissimi Imperatoris Reipublicæq; Polonæ & M. D. L. etiam propria insignia noviter Coronati Regis inveniēbantur. In Arce autem inferius propter populum communem liquores varij, ad sufficientiam expositi fuēre.

Die 16. eiusdem, hora 4. post meridiem, iuxta consuetudinem Serenissi-

renissima Maiestas Regia, in solenni forma & Maiestate pro homagio incede-
bat ante Prætorium, vbi Theatrum expositum & Baldachinum,
cum his omnibus assistentijs Militum & Gvardiarum, quæ fuerunt in
ingressu, solum ea differentia fuit, quia maior numerus inveniebatur
Ordinis Equestris & Senatorij. Insignia Regalia, nempe Coronam
Scep-
trū, & pomum ferebant Illustrissimi Senatores in pulvinis pre-
tiosissimis immediatè ante Regem Serenissimum, qui decentissime,
Polono vestitu holosericeo tetro violacei coloris cum nodis fibulatis
adamantinib⁹ indutus fuit. Framea ad latus eius aurea pretiosissimis
amicta fere lapidibus, manu tenens clauam. Pileus eiusdem cum Ve-
ste coloris, vnionibus ac adamantibus in quadratum ornatus. Eun-
dem equum quem & in ingressu infederat. Frænum & Ephippium cum
omnibus cæteris decoribus nimis æstimatissimum, & cum venerit
ante Prætorium, descendit ex equo in Theatrum, ibiq; parumper cõ-
moratus iuit, cum assistentia Magnatum in Medium Prætorij, susce-
ptusq; cum salutatione à Prænobili ac spectabili Magistratu & hono-
rificentissime indutus Regalibus, breui regressus est in Theatrum, &
sub Baldachino sedit, inter duo Vexilla Regni & M. D. Lithua-
niæ, quæ deportabant supradicti Illustrēs Signiferi in Comi-
tatu & assistentia semper Illustrissimorum Episcoporum Cuiavi-
ensis, Præmysliensis, Samogitiæ, Suffraganei Varmiensis, Illustrissimorū
& Rndissimorū Referendariorū utriusq; gentis. Hic Homagium Sub-
missionis reddebat Oratorio Stylo, Prænobilis Dominus Stanislaus
Łopacki, Serenissimo Regi, cum Portatione Iurium & Clavium Ur-
bis, cui responsum est præclarissimè ore Illustrissimi Cancellarij Mag-
Regni, Tandem Prænobiles Dñi Consules admissi sunt ad oscu-
lum Manus Regiæ. Post illos Illustr: Episcopus Cuiaviensis præsen-
tabat nonnullos ad Notabilitandum juxta consuetudinem gladio.
Cum id fecerit Serenissim⁹, Prærogativâ Nobilitatis donati sunt, qui
vocantur Equites aurati. Finitis his Ceremonijs reversus est Se-
renissimus Rex in Curiam sive Prætorium, depositisq; Regalibus,
vehebatur carpento pretiosissimo, ad arcem octo Equis jugato,
cum eisdem assistentijs & Triumphis, & omnis populus exclama-
bat, vivat, vivat. Tempore harum Ceremoniarum, ex intormentis
incircuitu Urbis personatum est. In Urbe autem ipsa instrumentis
varijs bellicis etiam Prætoriani Milites ex Scolpetis. Itidem Re-
galis

galis peditatus salutabant Serenissimum. Ipso autem vespere ante
Prætorium mittebantur Pyroboli, certas literas in aère explican-
tes, nempe *Finat AUGUSTUS &c.* In foro ipso 4. boves ro-
ti verubus perfossi coquebantur, & aliquot dolia magna, vini ex-
posita, quòd debuit quasi ex fontana erumpere, quæ propter brevitatē
temporis non præparata, &c. &c. Rursus brevibus verbis hanc
Relationem concludere necesse, quia Ingressum tam solennem &
cum maiori Pompa absolutum, sæcula non habuerunt, etiam si
tres Monarchæ insimul Ingressus suos compararent.
Omnia quietissime favore Superùm absoluta
sunt.

*Ad Majorem Dei Gloriam, & Serenissimi ac
Potentissimi Regis Poloniarum Honorem.*

*P. 2.
8116*